

'Paraula encesa', una antologia de cent anys de poesia catalana

La tria de la tria

J. Maragall
Barcelona
1860-1911

Maragall "és l'aclamat emblema d'un modernisme vitalista i nietzscheà, capaç d'encunyar i defensar una idea creativa d'arrel romàntica com la *paraula viva* i de convertir-se en el primer poeta català modern", ens diuen Julià i Ballart. L'acompanyen generacionalment Jeroni Zanné, M. Antònia Salvà, Guerau de Liost, Gabriel Alomar...

C. Riba
Barcelona
1893-1959

La frontera que obre l'antologia és el 1911, any de la mort de Maragall; la que la tanca, tot i que en un sentit diferent, és el 1959, mort de Riba, perquè "la figura de Riba reuneix com la de ningú més una doble condició: autor d'una obra exigentíssima i minoritària, i referent moral de vasta influència sobre el conjunt de la cultura del país."

J. Carner
Barcelona
1881-1970

Josep Carner és un dels autors amb més poemes inclosos. "L'absoluta plenitud moderna del català com a llengua poètica és el llegat irremplaçable de Carner, l'obra del qual és una autèntica *pàtria* -tal com deia un vers de Gabriel Ferrater- i, com totes les pàtries, és estimada i respectada, però també blasmada i menystinguda."

J.V. Foix
Barcelona
1894-1987

"Foix és el gran poeta avantguardista de Catalunya per la seva innovació estilística i per la capacitat de proporcionar models verbals literaris a les generacions subsegüents." Més poetes triats pels antòlegs: Ventura Gassol, Marià Manent, J.M. de Sagarra, Joan Salvat-Papasseit, Ferran Soldevila, Agustí Esclasans, Pere Quart...

M. Abelló
Tarragona
1918

"La poesia de Montserrat Abelló va lligada al retorn a Catalunya després de vint anys d'exili [...]. Especialista en literatura anglesa [...]. Els seus versos fan sentir com *parlen les dones / la seva poesia / tendra i forta*". Altres poetes triades: Clementina Arderiu, Roser Matheu, Simona Gay, Rosa Lloveroni, Joana Raspall, Felícia Fuster...

B. Bonet
Santanyí
1926-1997

"Poeta i novel·lista, la figura inconformista i volgudament impura de Blai Bonet va representar a les Illes un trencament definitiu amb les formes ja caduques de l'Escola Mallorquina." Altres poetes illencs: Gabriel Alomà, Miquel Ferrà, Bartomeu Rosselló-Pòrcel, Marià Villangómez, Llorenç Moyà, Ponç Pons, Antoni Marí...

V.A. Estellés
Burjassot
1924-1993

"En cinc-cents anys, i després d'Ausiàs March, no hi ha hagut a València un poeta de l'altura intel·lectual i estilística d'Estellés. [...] És sempre tanta la implicació personal en l'escriptura que el mateix poeta n'esdevé el personatge central." Altres valencians: Enric Sòria, Carles Salvador, Francesc Almela, Lluís Alpera, Josep Piera...

S. Dalí
Figueres
1904-1989

Ballart i Julià han tingut en compte poetes coneguts per altres facetes però amb entrada merescuda. "Pintor internacionalment reconegut i afí a l'escola surrealista", Salvador Dalí va publicar contes, prosa autobiogràfica, teatre i poesia. Més poetes tocats per la tramuntana: Josep Sebastià Pons, Rafael Sari, Jordi Pere Cerdà...

M. Rodoreda
Barcelona
1909-1983

Un altre dels exemples d'autors no exclusivament poetes el tenim en Rodoreda: "Durant l'exili francès va començar a compondre poesia [...]. Tres flors naturals consecutives li van valer el títol de Mestra en Gai Saber [...]. El monòleg dramàtic li resulta un recurs idoni per plantejar incòmodes qüestions morals o sentimentals."

S. Espriu
S. Coloma Farners
1913-1985

"La representativitat nacional amb què Catalunya va distingir l'obra d'Espriu durant la major part de la postguerra -ben infreqüent per a una poesia gens planera ni jovial, i indiferent a qualsevol pretext amorós-, l'expliquen el seu altíssim sentit cívic i l'evident seriositat del seu propòsit transcendent", afirmen els dos autors.

C. Hac Mor
Lleida
1940

L'esperit de l'obra de Carles Hac Mor investiga i dissol els límits dels gèneres i en proposa de nous. Té "una actitud artística pròxima al dadaisme, juganera i irreverent amb la tradició, l'acadèmia i l'estabilitat del signe i el significat." Altres poetes: Joan Brossa, Josep Palau i Fabre, Vicenç Altaió, Perejaume, Enric Casasses...

O. Xirinacs
Tarragona
1936

"Tant si practica la novel·la, el dietari o la poesia, una concepció musical del discurs (tan afí a la seva formació) deixa empremta en l'estil d'Olga Xirinacs." Altres poetes de l'antologia: M.M. Marçal, Marta Pessarrodona, M. Àngels Anglada, Quima Jaume, Josefa Contijoch, Montserrat Rodés, Cèlia Sánchez-Mústich, Vinyet Panyella...

Ll. Llach
Verges
1948

Fa anys que sona el nom de Dylan com a Nobel de literatura, perquè hi ha cançons que són magnífics poemes. Així ho han valorat Ballart i Julià incloent en la tria cantautors com ara Lluís Llach, Joan Manuel Serrat, Jaume Sisa, Quico Pi de la Serra, Maria del Mar Bonet, Pau Riba, Joan Isaac, Raimon, Ovidi Montllor...

M. de Palol
Barcelona
1953

Finalment, Miquel de Palol, nét del Miquel de Palol gironí que també està a l'antologia, ens serveix per oferir més noms diversos que trobareu en aquesta antologia imprescindible, com ara Joan Margarit, Narcís Comadira, Carles Duarte, Àlex Susanna, Pere Gimferrer, Lluís Solà, Miquel Bauçà, Màrius Torres, Gabriel Ferrater...

Críticateatre

Jordi Bordes

Tendresa coneguda

Grimègies

Tortell Poltrona
Divendres, 28 de desembre (fins avui), al Teatre Lliure de Gràcia

Tortell Poltrona és un pallasso que genera empatia allà on va. Només se'l nota esquerp quan parla amb els regidors de Via Pública que posen pegues a la instal·lació de pistes del circ. Poltrona és la veu divertida que diu allò que molts no s'atreveixen a dir. Parapetat sota el seu nas, exerceix el paper totèmic de cantar les quaranta. Amb una tendresa coneguda i un cant a la rebel·lió sincer i conseqüent. Reconforta i compromet, alhora.

Poltrona se situa als peus d'una escola que l'ha de dur al Cel. S'estranya que el viatge més impac-tant, del qual mai ningú ha tornat, es faci sense male-tes. I que la data ja estigui marcada, de sèrie. Certament, és un petit desen-gany. Ell diu d'estar con-tent, molt content. És un mantra que es repeteix per no esborrar-se el somriure del cor. En aquesta última

parada, Poltrona fa d'amfitrió espontani a un novin-gut, tot recomanant-li que es rebel·li tant com sàpiga per ajudar que el món se-gueixi rodant per les lleis de la natura i que la huma-nitat baixi un graó el seu orgull. Ell se'n va. Ho fa alleujat amb la seva pila de nassos d'emergència per garantir la fi dels mals rotllos. A l'escena, teixeix complicitat amb el públic. Són espectadors que han nascut i crescut amb ell.

S'entrega tendrament, tot i el seu extremisme de gestos

Se saben el gag de la puça i els acudits, i esperen el seu "Que bèixtia!". Té el públic guanyat. Aconsegueix picar la consciència i que, al final, hi hagi un compro-mís global per millorar comportaments. S'entrega tendre com un nen, tot i el seu extremisme de gestos. És el seu trumfo i, expert, no l'amaga.

Liceu Òpera Barcelona GNER 2013 Dies 10 i 13

Anna Netrebko

Debut al Liceu de la gran diva russa en el paper protagonista de l'òpera

Iolanta

de Piotr I. Txaiikovski

Direcció musical
Valery Gergiev

Orquestra i Cor del Teatre Mariinski de Sant Petersburg

VENDA
liceubarcelona.cat / taquilles
ticketmaster.es / tel. 902 53 33 53

PREUS: a partir de 12 €

847895-10665280